

اثربخشی ریلکسیشن بر تهوع، استفراغ و درد ناشی از شیمی درمانی در زنان مبتلا به سرطان سینه

شهر زنجان سال ۹۶

ثریا تیموری^۱، قمر کیانی^۲، مینوش مقیمی^۳

۱ و ۲- گروه روانشناسی، واحد زنجان، دانشگاه، زاد اسلامی، زنجان، ایران

۳- فوق تخصص انکولوژی، مرکز آموزشی و درمانی حضرت ولی عصر (عج)، دانشگاه علوم پزشکی زنجان، ایران

چکیده

سرطان رشد غیرقابل کنترل سلول‌هاست. در میان طیف وسیع انواع سرطان، سرطان سینه شایع‌ترین علت مرگ ناشی از سرطان در زنان سراسر دنیا به حساب می‌آید. در کشور ایران نیز سرطان سینه شایع‌ترین نوع سرطان در میان زنان به شمار می‌آید. طرح پژوهش از نوع نیمه آزمایشی به صورت پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی ریلکسیشن بر تهوع، استفراغ و درد ناشی از شیمی درمانی در زنان مبتلا به سرطان سینه شهر زنجان سال ۹۶ انجام شد. جامعه مورد پژوهش کلیه زنان ۳۰-۶۰ ساله مبتلا به سرطان سینه تحت شیمی درمانی در مرکز آموزشی درمانی حضرت ولیعصر (عج) دانشگاه علوم پزشکی زنجان بود. از میان آنان نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر با در نظر گرفتن ملاک‌های ورود و خروج از پژوهش، به روش نمونه‌گیری در دسترس، به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) گمارده شدند. سپس گروه آزمایش مداخله ریلکسیشن به شیوه آرام‌سازی تدریجی عضلانی که برگرفته از طرح دیویس و همکاران بود را در ۷ جلسه دریافت کردند. در حالی که گروه کنترل چنین مداخله‌ای دریافت نکردند. در پایان پس‌آزمون برای هر دو گروه اجرا شد. جهت گردآوری اطلاعات از مقیاس اندازه‌گیری عددی درد و مقیاس ارزیابی حالت تهوع و استفراغ مارو (MANE) استفاده شد. به منظور ارزیابی نتایج، از روش تحلیل کوواریانس و نرم افزار ۲۳ spss استفاده شد. نتایج نشان داد، ریلکسیشن به طور معنی‌دار سبب کاهش درد ناشی از شیمی درمانی در بیماران می‌شود ($p > 0.05$). در حالی که این روش بر کاهش تهوع، استفراغ ناشی از شیمی درمانی در بیماران تأثیر معناداری نداشت ($p > 0.05$). بنابراین، با توجه به نتایج می‌توان از ریلکسیشن بعنوان مداخله‌ای کارآمد در کاهش درد ناشی از شیمی درمانی در زنان مبتلا به سرطان سینه بهره گرفت.

کلیدواژه‌ها: ریلکسیشن، تهوع، استفراغ، درد، شیمی درمانی، سرطان سینه